

Fylkesmannen i
NORDLAND

Status Klimaskogprosjektet

Planting for klima på nye arealer i Nordland

Møte referansegruppa 27/9-2016
Prosjektleder Asgeir Jordbru

- vinner til Nordlands beste

Hovedmål

- Høste erfaringer med planting av skog på nye arealer i Nordland som klimatiltak for økt opptak av karbondioksid (CO₂).
- Erfaringene skal legges til grunn for nasjonal politikk for klimaskog.

Foto: Gunnar Nygaard

Delmål

- Finne potensiale
- Utvikle gode metoder
- Skape god dialog/forståelse
- Planting på ca. 3150 dekar nytt areal

Foto: Gunnar Nygaard

Stortingets tilleggskriterier

- Norske treslag
- Åpne areal og areal i tidlig gjengroingsfase
- Høy produksjonsevne
- Lite snø
- Ikke i konflikt med:
 - Naturmangfold
 - Friluftsliv
 - Kulturhistoriske verdier
 - Kulturlandskap

Foto: Gunnar Nygaard

Utvelgelse pilotkommuner

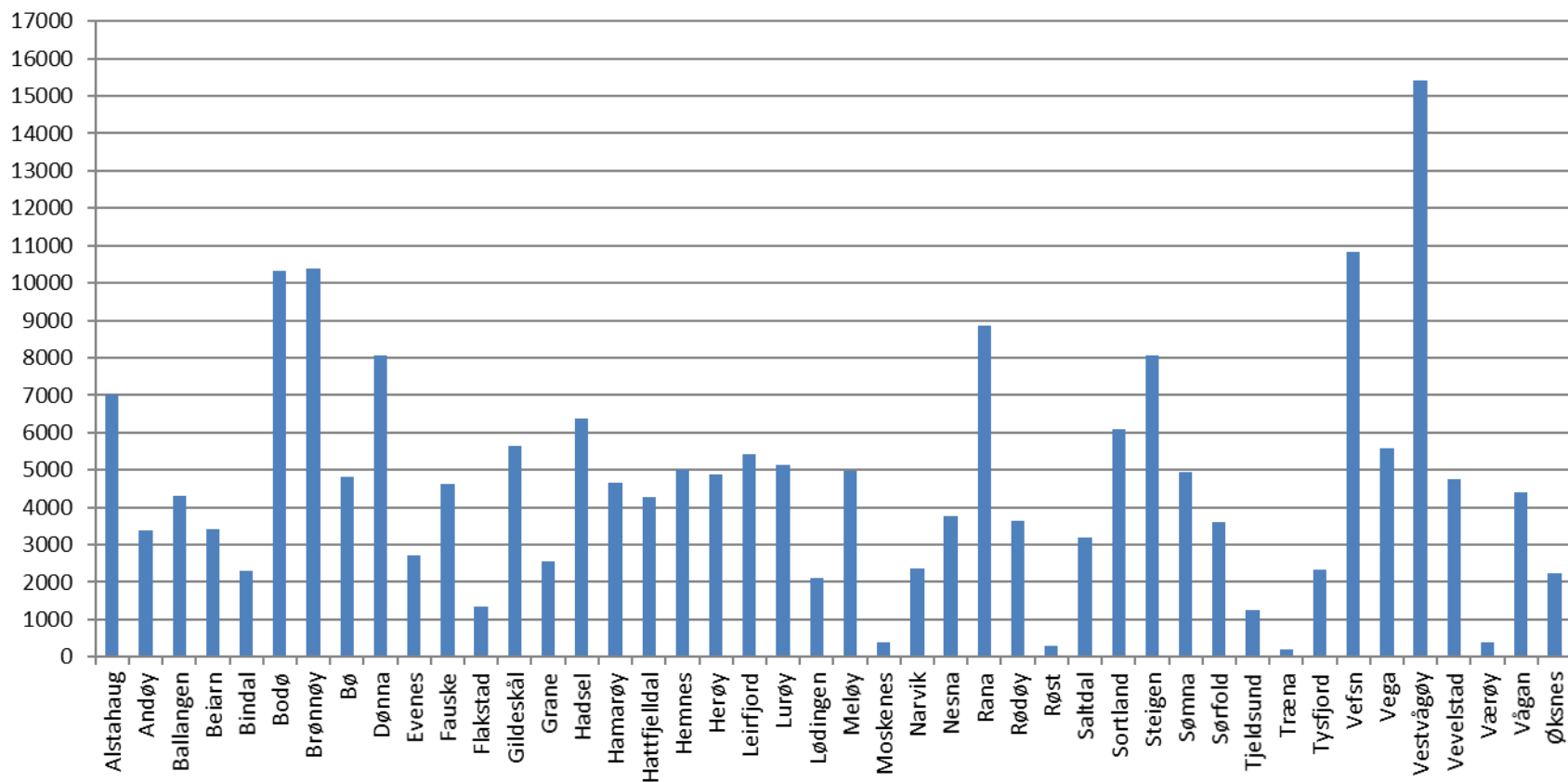
- Gjennomgang av kommunale vedtak
- Arealanalyse
- Invitasjon til alle kommuner, brev
- Ringerunde til alle aktuelle kommuner

Tidligere lokale vedtak

Kommune	Klima og energiplan	Omtale Tiltaksstrategier SMIL og NMSK 2014-2017
Bodø	Omtaler klimaskog som følger: viktig å tilføre ny skog gjennom ordinær skogplanting og etablering av klimaskogarealer. Tiltak: Oppfordre til planting av klimaskog der areal allerede er i ferd med å gro igjen.	Generell omtale av klimaskog. Viser til fremtidig vedtak av klima- og energiplan. (Felles plan med Værøy og Røst)
Hattfjelldal	Eget tiltak på økt skogplanting for økt CO ₂ -binding.	Tatt med, henviser til klima og energiplanen.
Hemnes	Ingen konkrete tiltak, men nevner områder i nærhet av dagens skog som er egnet for planting (Leirskardalen)	Går nærmere inn på muligheter og tiltak i leirskardalen. Spesielt fokus på inneklemt restareal.
Sortland	Eget delmål på: Etablere klimaskog for å binde CO ₂ i biomassen. Etablere "Klimaskog" på 6.000 dekar, som på lang sikt vil binde CO ₂ tilsvarende 10 % av Sortlands totale utslipp av klimagasser. Planting skal gjerne skje på gjengroingsmark hvor det tas hensyn til eierforhold, biomangfold og allmenhet.	Nevner utfordringer i skogbruket, bl.a. hvordan lagring av karbon kan økes gjennom aktiv skogforvaltning. Viser til klimaforliket og skog. Ikke konkrete tiltak. (Fellesplan for Vesterålen og Lofoten)
Beiarn	Skog knapt nevnt i planen (samarbeid mellom kommunene Meløy, Gildeskål, beiarn, Saltdal, Fauske og Sørfold)	Tiltak på nyplanting, ikke relatert mot klimaskog.
Fauske	Skog knapt nevnt i planen (samarbeid mellom kommunene Meløy, Gildeskål, beiarn, Saltdal, Fauske og Sørfold)	Eget tiltak på skogreisning, ikke relatert til klimaskog.

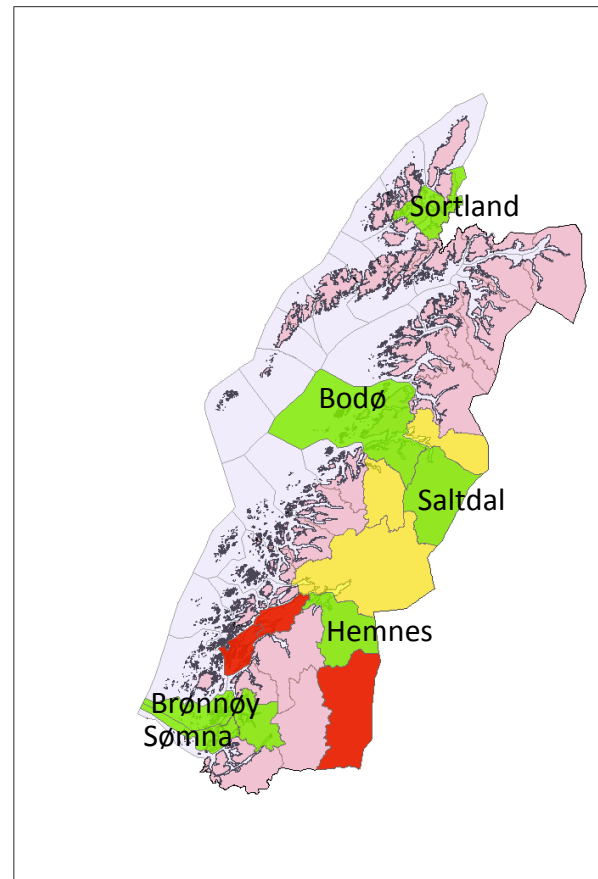
Arealanalyse

Dekar potensielt areal

Utvelgelse pilotkommuner

- Alle kommunene (44) fikk invitasjon til å delta
- 11 viste interesse
- 3 interesserte falt ut grunnet tilleggskriterier
- 6 kommuner valgt
 - Nok areal (arealanalyse)
 - Kommunal kompetanse
 - Geografisk spredning

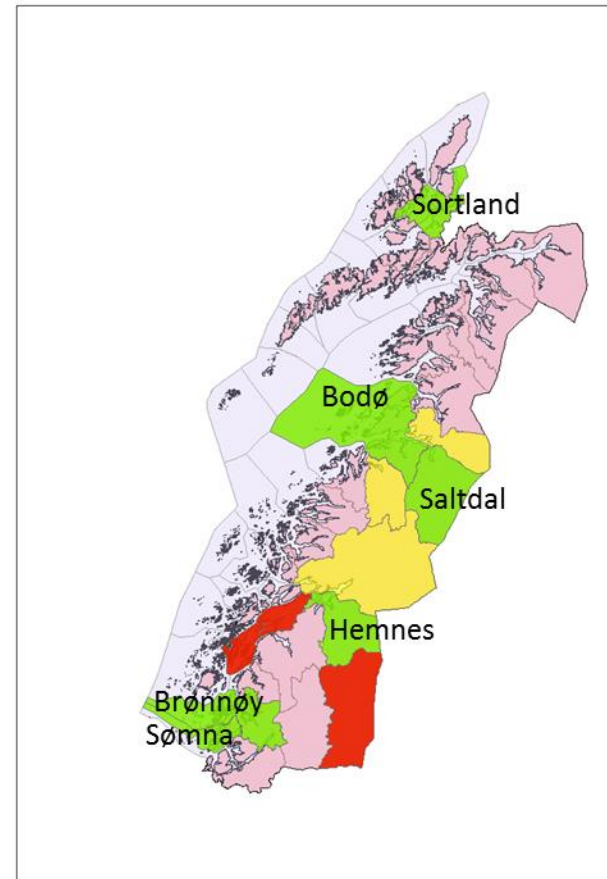
Vedtak Bodø

- Bodø kommune avstår fra å delta i "pilotprosjekt for planting av klimaskog", da planting av gran i Bodø vil kunne fortrenge naturlig fauna og klimaeffekten av skogplantingen er omdiskutert.

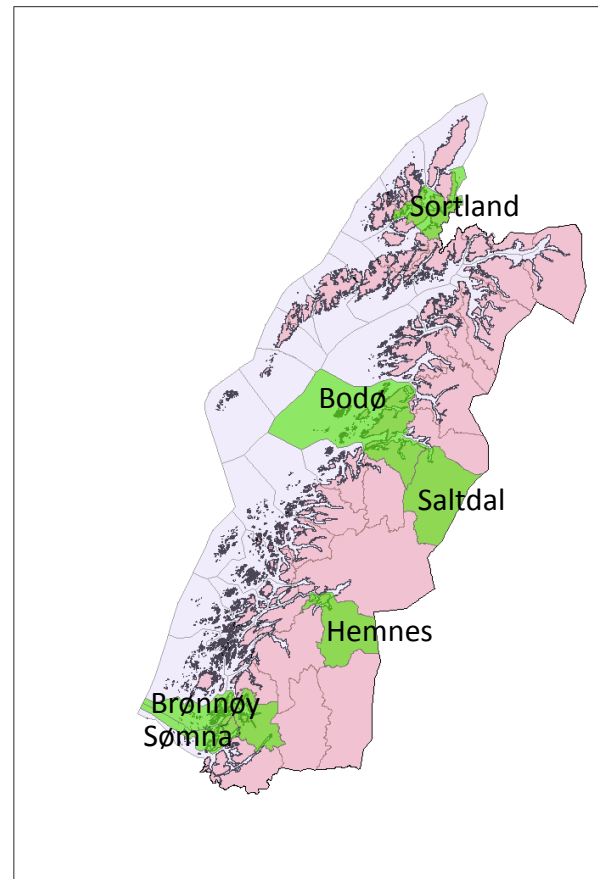
Hvorfor ikke større interesse?

- Mange kommuner i utgangspunktet interessert men:
 - Kommunal ressursituasjon
 - Fokus på andre skogoppgaver:
 - Foryngelse
 - Veibygging
 - Andre kommunale oppgaver
 - Vei, vann, avløp
 - Plan
 - Viltforvaltning
 - Næringsutvikling
 - Nedskjæringer
 - Bytte av stilling

Fremdrift i pilotkommunene

- Brønnøy/Sømna
 - Klimaskogpådriver
- Hemnes
 - Detaljkartlegging
- Bodø
 - utgår grunnet politisk vedtak
- Saltdal
 - Vanskelig å komme i gang
- Sortland
 - Vanskelig å komme i gang

Kartportal

- Kartportal med oversikt over:
 - Friluftsområder
 - Prioriterte og utvalgte naturtyper
 - Kulturminner
 - Verneverdige bygg
 - Trua og prioriterte arter
 - Landskapskartlegging
 - Reindriftdata
- Mulighet for å registrere plantefelt
 - Potensielle
 - Omsøkte
 - Inngåtte avtaler
 - Plantet areal
- Utvalgte arealer fra analyse
 - Innmarksbeiter
 - Lauv og blandingsskog
 - Mindre arealer av fulldyrka jord
- Snødata

Kartportal

http://fylkesmannen.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/ind

Planting av klimaskog

Finn adresse eller sted

Planting av klimaskog with Web AppBuilder for ArcGIS

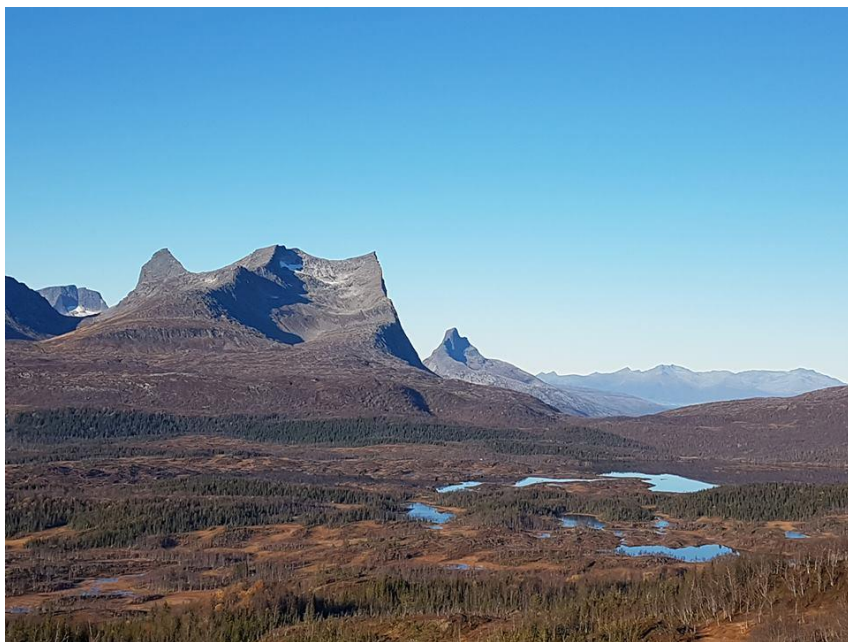
Kartlagliste

Operative kartlag

- Klimaskog - plantefeltregistrering
- Grovt anslag areal
- Omsøkt plantet areal
- Inngått avtale
- Plantet areal
- Viktige friluftsområder
- Prioriterte naturtyper (DN-håndbok 13)
- Bm_uoffarter_kommune
- Plantefelt_brønnøy
- Utvalgte Naturtyper
- Verneverdige bygninger og bygningsmiljø
- Kulturminner
- Trua og Prioriterte arter
- Reindriftsdata
- Landskapskartlegging
- AR5-Utvalgte areal
- Snøvarighet_AR5Utvalg

Kartverket, Geovest og kommuner - Geodata AS | ©Nordland fylkeskommune

Ekstrafokus miljøkriterier - Landskap

Landskap, Sjunkehatten Nasjonalpark Foto: Jørgen Pedersen

Plantefelt, Bodø kommune Foto: Asgeir Jordbru

Ekstrafokus miljøkriterier - Reindrifft

Flyttleier, reinkart.no

Reindrifftsloven § 20: «...Flyttleier må ikke stenges...»

Gulrøtter

- Grunneiere
 - Alle kostnader knyttet til planting herunder plantekjøp, skogrydding, eventuell markberedning, utplanting og tinglysning dekkes fullt ut.
- Kommune
 - Kostnader dekkes med inntil 250 000 kroner per kommune i prosjektperioden.

Planteproduksjon, Alstahaug planteskole, foto: Asgeir Jordbru

Noen eksempler gjengroing

Kraftverkfylling, Hemnes kommune, foto: Asgeir Jordbru

Gjengroing på fulldyrka jord, Fauske kommune, foto: Asgeir Jordbru

Gjengroing skjer raskt

2004

2009

2015

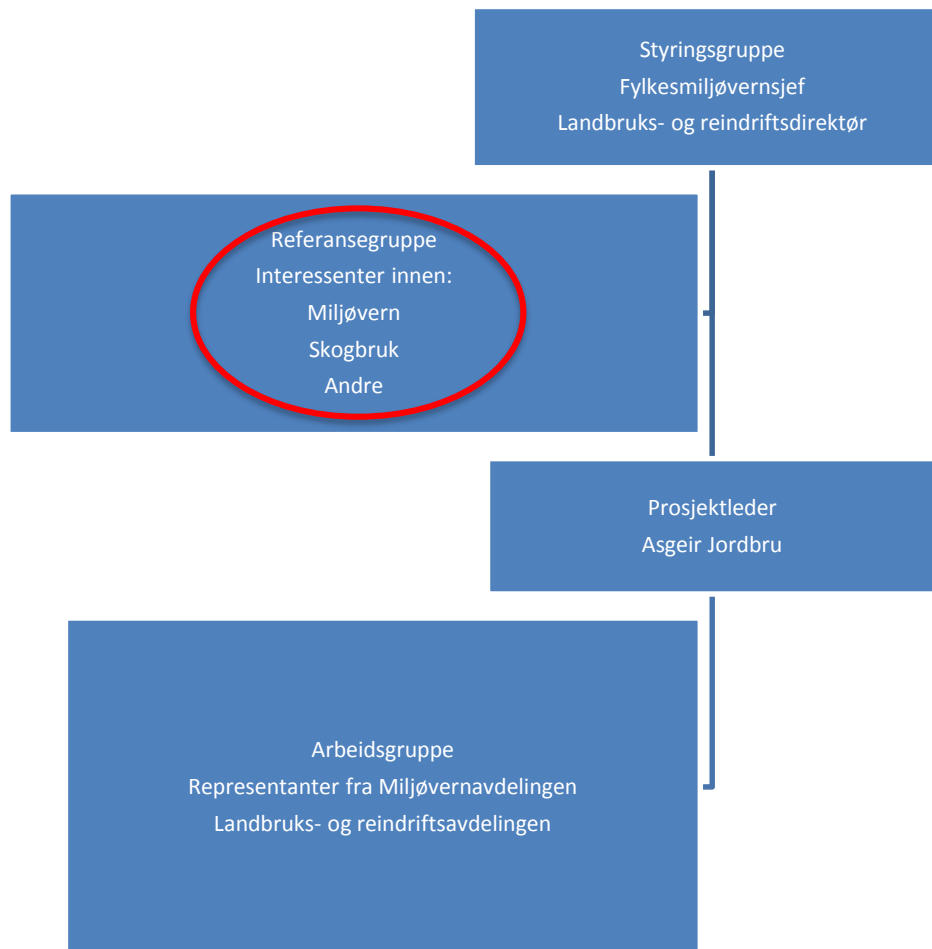
Utfordringer klimaskog – ordinært skogbruk

- Manglende foryngelse
- Omdisponering til beite
- Skogbruks- og miljøkompetanse i kommunene

Manglende foryngelse, Hemnes kommune, foto: Asgeir Jordbru

Organisering

Konflikter

Viderefører skogplanting i statsbudsjettet: – Ødeleggende for naturen vår

Neste år ønsker regjeringa å bruke 15 millioner kroner på å plante skog i tre fylker i Norge. – Kan gå på bekostning av truede arter, frykter NOF.

– Absurd å bruke penger på å plante skog

Venstre vil arbeide for at skogplantingsprosjektet fjernes fra statsbudsjettet, og mener pengene heller burde vært brukt på å rydde opp i gamle miljøsynder.

Markus Thonhaugen
@markustee
Journalist

MER OM KLIMA OG MILJØ

Skognæringa: – Forstår ikke motstanden mot prosjektet

– At Venstre vil fjerne satsingen på klimaskogplanting i statsbudsjettet er komplett uforståelig, mener Allskog.

Markus Thonhaugen
@markustee
Journalist

MER OM KLIMA OG MILJØ

Publisert 12.10.2016, kl. 17:39

Fremdriftsplan

- 2016:
 - Ferdig etablering av prosjekt
 - Få kommuner igangsatt
 - Få klarert de første feltene
- 2017:
 - Kommunale temaplaner ferdigstilt (vår)
 - Planting av 1000 dekar (200 000 planter)
- 2018:
 - Planting 2000 dekar (400 000 planter)
 - Oppsummering og anbefaling til sentrale myndigheter

Mer informasjon

- Prosjektsider Fylkesmannen i Nordland:
 - <https://www.fylkesmannen.no/Nordland/Landbruk-og-mat/Klimaskog/>
- Prosjektsider Miljødirektoratet:
 - <http://www.miljodirektoratet.no/no/Tema/klima/Skog/Planting-for-klima/>